Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, nr. 2016-235
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, terwijl mr. D.M.A. Gerdes als secretaris)

Klacht ontvangen op	: 17 maart 2015
Ingesteld door	: Consument
Tegen	: ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 27 mei 2016
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

De consument stelt dat de bank, bij het aangaan van de kredietovereenkomst, heeft medegedeeld dat het medeondertekenen slechts een formaliteit was. Verder stelt de consument dat zij geen betalingsverplichtingen meer heeft omdat de rechtbank in het kader van de echtscheiding heeft bepaald dat de kredietovereenkomst aan haar ex-echtgenoot werd toegescheiden. De vordering wordt afgewezen. Het is niet komen vast te staan dat de consument bij het aangaan van de kredietovereenkomst onjuist is voorgelicht. Verder was toestemming van de bank vereist voor het ontslaan van consument uit haar verplichtingen op grond van de kredietovereenkomst. Dat die toestemming is gegeven, is niet komen vast te staan.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- de brief met bijlagen van Consument van 15 maart 2015,
- de brief van de Bank van 26 mei 2015,
- de e-mail van Consument van 17 juni 2015,
- de brief van de Bank van 12 februari 2016,
- de e-mail van Consument van 1 maart 2016,
- twee e-mails van Consument van 6 april 2016,
- de brief van de Bank van 28 april 2016 en
- de e-mail van de secretaris aan Consument van 17 mei 2016, waarin wordt bevestigd dat Consument de uitspraak van de Commissie als bindend zal aanvaarden.

De Commissie stelt vast dat partijen haar advies als bindend aanvaarden en dat er geen aanleiding bestaat voor een mondelinge behandeling als bedoeld in artikel 40.1 van haar reglement. Het geschil zal daarom op stukken worden afgedaan.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 In 2006 zijn Consument en haar toenmalige partner (hierna: aangeduid als 'X') met de Bank een 'Kredietovereenkomst ABN AMRO Flexibel Krediet' (hierna: de kredietovereenkomst) aangegaan. Daarin is onder meer het volgende bepaald:

"(…) Kredietovereenkomst ABN AMRO Flexibel Krediet
Contractnummer: [..nummer..]
(…) De ondergetekenden:
1A) [naam Consument] (…)
1B) [naam van X]
(…)
hierna (zowel tezamen als ieder afzonderlijk) te noemen: "Kredietnemer";
2) (…) ABN AMRO Bank N.V. (…)
verklaren te zijn overeengekomen:
1. De Bank stelt aan Kredietnemer ter beschikking een krediet tot een maximum van EUR 35.000 (…) (het "ABN AMRO Flexibel Krediet").
2. Kredietnemer zal over het opgenomen krediet aan de Bank maandelijks rente vergoeden. Het rentepercentage kan variëren en bedraagt thans 0,705 % per maand, hetgeen overeenkomt met een effectief kredietvergoedingspercentage van 8,8 % per jaar. (…)
3. Kredietnemer is de Bank maandelijks een bedrag (het "Maandbedrag") verschuldigd dat minimaal gelijk is aan de over de afgelopen periode berekende debetrente. (…)
(…)
BIJLAGE I
Productvoorwaarden ABN AMRO Flexibel Krediet
1. Deze Productvoorwaarden ABN AMRO Flexibel Krediet zijn (…) van toepassing op iedere door de cliënt ('Kredietnemer') met ABN AMRO Bank N.V. ('de Bank') afgesloten kredietovereenkomst ABN AMRO Flexibel Krediet ('Kredietovereenkomst').
(…)
3. Indien aan de kant van Kredietnemer meer partijen zijn, zullen alle rechten en alle verbintenissen van Kredietnemer hoofdelijk zijn. De Bank is echter bevoegd één van de kredietnemers de beschikking over het ABN AMRO Flexibel Krediet te weigeren, zolang niet duidelijk is dat de andere kredietnemer daarmee heeft ingestemd. Dit geldt echter alleen indien de Bank dit ter bescherming van haar eigen positie nodig oordeelt.
(…)
BIJLAGE II
Persoonlijke gegevens

Naam en adres aanvrager 1A	[naam Consument]
	(…)
Naam aanvrager 1B	[naam van X]

(…)

Financiële gegevens	Aanvrager 1A	Aanvrager 1B
Beroep	Benzinepompmdw	Orderpicker

Werkgever	(…)	(…)
(…)		
Soort dienstverband	tijdelijk	vast dienstverband
(…)		
Netto maandinkomen	1.484,00	1,350,00
(…)		
Woonsituatie	huurhuis	
(…)		
Maandelijkse woonlasten	493,00	

(…)"

2.2 Consument is in 2006 met X getrouwd; in 2008 zijn Consument en X gescheiden. Omdat zij in algehele gemeenschap van goederen waren gehuwd, heeft de rechtbank de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap vastgesteld. De rechtbank heeft dit gedaan in haar beschikking van 24 september 2008:

"(…) De rechtbank:
I. Stelt de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap als volgt vast:
- aan de man wordt zonder nadere verrekening toegescheiden:
de auto, de inboedel (behoudens hetgeen de vrouw heeft meegenomen), de levensverzekering bij AEGON en het huurrecht;
- aan de vrouw wordt toegescheiden:
de schuld bij Dexia met rekeningnummer (…) ten bedrage van € 1 0.000, - (tienduizend euro).
Het flexibel krediet bij de ABN AMRO met rekeningnummer [..nummer..] ten name van de man ten bedrage van€ 30.000,- (dertigduizend euro) wordt aan de man toegescheiden.
Ter verrekening van gemelde schulden zal de vrouw een bedrag van € 10.000,- (tienduizend euro) aan de man voldoen. (…)"

2.3 Op 12 januari 2015 heeft Consument aan de Bank gemaild:

"(…) Hierbij deel ik u mede dat ik het niet eens ben om mee te betalen aan het flexibel krediet van de Hr [X] (…). Dit omdat de hr [X] al zoveel schulden had voor mijn huwelijk. De hr [X] toen graag alle kredieten op een lening wilde. Omdat hij te weinig inkomen had vertelde een medewerker van uw bank dat ik moest tekenen zodat ze mijn wao mee konden nemen en dit een formaliteit was en ik niets te vrezen had ik heb er toen duidelijk naar geïnformeerd! (…)
Ik heb een uitspraak van de rechtbank waarin staat dat de Hr [X] de (…) flex krediet moet betalen (…).
Wat schetst mijn verbazing op 7-11-2008 stuurt u mij Solvion op mijn dak of ik even 135 eur pm wil betalen zonder enige communicatie en uitleg (…). (…) Hoor ik dat het over is gegaan naar Linsdorff [bedoeld zal zijn Lindorff] incasso… Ook daar wil niemand mij (…) antwoorden geven op mijn vragen (…).
Ik zelf heb de schulden niet eens gemaakt en vraag u dan ook uitdrukkelijk om alles bij de hr [X] te verhalen zie ook uitspraak rechtbank. Verder zou ik van u graag de informatie ontvangen over wat de hr [X] pm betaalt. (…). (…) krijg ik geen antwoord of een nette oplossing zet ik de betaling stop. Ik hoef niet te betalen volgens de rechtbank en heb mijn deel

betaald. Naar de informatie die ik heb ingewonnen is een uitspraak van de rechter bindend! (…)"

2.4 De Bank heeft geantwoord bij brief van 30 januari 2015:

"(…) Op 13 januari ontvingen wij stukken van u over uw scheiding in 2008. Wij begrijpen uit de eerdere klachten bij zowel de bank als bij het incassobureau van de bank, Lindorff (…) (voorbeen Solveon) dat u niet meer wilt betalen voor het krediet dat u in het verleden met u[w] ex-partner met de bank bent overeengekomen. Wij kunnen u vertellen dat u wel degelijk de schuld moet terugbetalen. De regeling die u met Lindorff heeft, moet u dan ook nakomen. (…)
Waarom moet u uw schuld terugbetalen?
In 2006 bent u samen met uw toenmalige partner een Flexibel Krediet contract tot een bedrag van EUR 35.000 met de bank overeengekomen. Dit krediet is onder hoofdelijke aansprakelijkheid van u beide verstrekt. Dat u in 2008 bent gescheiden en dat in het echtscheidingsconvenant is bepaald dat de schuld aan uw ex is toegewezen verandert niets aan de hoofdelijke aansprake-lijkheid. Met andere woorden, de overeenkomst die u met uw ex bent overeengekomen, daar staat de bank buiten. Wij hebben met u beide eerder afspraken gemaakt ten aanzien van uw schuld aan de bank. De bank verwacht dat u uw verplichtingen die voortvloeien uit die overeenkomst nakomt.
Wat betekent hoofdelijke aansprakelijkheid?
Hoofdelijke aansprakelijkheid bij een schuldverplichting betekent dat alle kredietnemers afzonderlijk gedwongen kunnen worden de (betalings)verplichtingen na te komen, ook al zijn anderen ook aansprakelijk. Wanneer zoals in uw situatie, meerdere personen gezamenlijk de schuld zijn aangaan, dan kan de bank het volledige bedrag bij elk van u opeisen. De bank heeft tegenover ieder van u het recht op nakoming van de gehele schuld.
Hoe verder?
De bank heeft uw schuld in 2008 overgedragen aan het incassobureau van de bank omdat zich betalingsproblemen voordeden. Sindsdien is het incassobureau uw aanspreekpunt. Met hen heeft u eerder betaalafspraken gemaakt en nog steeds moet u met hen betaalafspraken maken dan wel (…) nakomen. U kunt de behandelaar bij Lindorff (…) bereiken via telefoonnummer (…). (…)"

2.5 Het uitstaande bedrag van de kredietovereenkomst bedroeg eind mei 2015 ongeveer € 23.700 en Consument betaalde destijds op grond van een betalingsregeling € 135 per maand.

3. Vordering, klacht en verweer

3.1 Naar de Commissie begrijpt, beoogt Consument met deze procedure te bereiken dat de Commissie in haar uitspraak verklaart dat Consument op grond van de kredietovereenkomst niets meer aan de Bank verschuldigd is en dat de Bank niet gerechtigd is op grond van de kredietovereenkomst bedragen bij Consument te incasseren. Aan deze vordering legt zij het volgende ten grondslag:

(a) de Bank heeft haar onjuist voorgelicht door bij het aangaan van de kredietovereenkomst mede te delen dat het medeondertekenen van de kredietovereenkomst slechts een formaliteit was; en

(b) Consument heeft geen betalingsverplichtingen meer uit hoofde van de kredietovereenkomst omdat de rechtbank in haar beschikking van 24 september 2008 heeft bepaald dat de kredietovereenkomst aan X wordt toegescheiden.

3.2 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

Klachtonderdeel (a): onjuiste voorlichting bij het aangaan van de kredietovereenkomst

4.1 Consument stelt dat zij bij het aangaan van de kredietovereenkomst onjuist is voorgelicht over de gevolgen van het feit dat zij tezamen met X de kredietovereenkomst aanging. Ter onderbouwing stelt zij dat de kredietovereenkomst is aangegaan omdat X veel afzonderlijke leningen had uitstaan, die beter in één enkele lening konden worden omgezet. Volgens Consument is dit besproken met een medewerkster van de Bank. Deze medewerkster zei dat X voor het gewenste krediet iets tekortkwam, maar het krediet wel kon krijgen als het inkomen van Consument – een WAO-uitkering – kon worden meegerekend. Consument stelt dat zij toen heeft gezegd niet verantwoordelijk te willen zijn voor het krediet van X en dat de medewerkster van de Bank heeft geantwoord dat het medeondertekenen slechts een formaliteit was. De Bank brengt hiertegen in dat zij navraag heeft gedaan bij de medewerkster in kwestie. Volgens de Bank kan deze medewerkster zich Consument en X niet meer herinneren, maar vindt zij het onwaarschijnlijk dat zij de door Consument gestelde uitspraken zou hebben gedaan omdat zij, als er meer kredietnemers zijn, de hoofdelijke aansprakelijkheid steeds ter sprake brengt. Verder verwijst de Bank naar de kredietovereenkomst en punt 3 van de bijbehorende productvoorwaarden, waar wordt vermeld dat alle rechten en verbintenissen van de kredietnemer hoofdelijk zijn.

4.2 De Commissie constateert dat Consument en de Bank van standpunt verschillen over hetgeen de hiervoor genoemde medewerkster van de Bank bij het aangaan van de kredietovereenkomst heeft gezegd over de gevolgen van het medeondertekenen van de kredietovereenkomst door Consument. De Commissie kan niet uitmaken wie van beiden op dit punt gelijk heeft omdat aan het woord van de ene partij niet méér geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de andere. Verder zijn in de overgelegde stukken onvoldoende specifieke aanwijzingen te vinden die als bewijs voor het standpunt van een van partijen kunnen dienen. In een dergelijk geval, waarin de stellingen van partijen over de toedracht uiteenlopen en bewijs voor de stellingen van de eisende partij ontbreekt, kan de klacht van de Consument – op wie de bewijslast van de genoemde stellingen rust – niet gegrond worden bevonden.

4.3 Gezien hetgeen hiervoor onder 4.2 is overwogen is het niet komen vast te staan dat Consument onjuist is voorgelicht bij het aangaan van de kredietovereenkomst. Dit klachtonderdeel kan daarom niet slagen.

Klachtonderdeel (b): geen betalingsverplichtingen als gevolg van beschikking van de rechtbank

4.4 Verder stelt Consument dat zij geen betalingsverplichtingen meer heeft uit hoofde van de kredietovereenkomst, omdat de rechtbank heeft bepaald dat de kredietovereenkomst aan X wordt toegescheiden. De Commissie overweegt dat een kredietnemer die in het kader van een kredietovereenkomst hoofdelijke aansprakelijkheid heeft geaccepteerd, alleen met instemming van de kredietgever uit de hoofdelijke aansprakelijkheid kan worden ontslagen. Dat is een gevolg van het feit dat rechten en verplichtingen van partijen uit een overeenkomst alleen met instemming van alle partijen bij die overeenkomst kunnen worden veranderd. Voor het ontslaan van Consument uit haar hoofdelijke aansprakelijkheid was dus niet voldoende dat dit is bepaald in de beschikking van de rechtbank, maar was ook nog vereist geweest dat de Bank hiermee had ingestemd. De Commissie heeft partijen daarom verzocht na te gaan of destijds aan de Bank is verzocht de kredietovereenkomst alleen op naam van X te zetten en hoe de Bank op dit verzoek heeft gereageerd.

4.5 Het is niet komen vast te staan dat de Bank op enig moment de kredietovereenkomst alleen op naam van X heeft gezet. Dit blijkt naar het oordeel van de Commissie niet uit de overgelegde stukken, waaronder de stukken ingebracht door partijen na het in 4.4 vermelde verzoek om informatie. Afgaande op die stukken hebben partijen ter beëindiging van hun geschil afspraken gemaakt over de boedelscheiding en hebben zij die laten vastleggen in de beschikking van de rechtbank. Een van die afspraken hield in dat X de kredietovereenkomst op (alleen) zijn naam zou laten zetten en Consument een bewijsstuk daarvan zou verstrekken. De advocaat van Consument heeft op 12 november 2008 de advocaat van X erop gewezen dat hij volgens de gemaakte afspraken 'de toescheiding van de gehele schuld bij ABN AMRO zou realiseren', maar dit nog niet had gedaan; de advocaat van X heeft in haar brief van 13 november 2008 geantwoord dat zij telefonisch contact had gehad met de Bank en dat de Bank de lening op naam van X zou zetten en haar 'per e-mail zou berichten wanneer het zover is'. Uit de stukken blijkt echter niet dat de lening vervolgens daadwerkelijk op naam van (alleen) X is gezet. Immers, in haar brief van 10 december 2008 heeft de advocaat van Consument aan X geschreven dat dat zij tot op die dag geen bevestiging had ontvangen dat de lening op zijn naam was gezet, en er zijn geen stukken van na 10 december 2008 overgelegd waaruit blijkt dat dit daarna alsnog gebeurd is. Bovendien heeft de Bank in haar brief van 28 april 2016 aangevoerd dat zij niet meer kan achterhalen of X dan wel zijn advocaat destijds heeft verzocht het krediet op één naam voort te zetten, maar dat het niet aannemelijk is dat de Bank destijds Consument uit haar hoofdelijkheid zou hebben ontslagen. Ter onderbouwing heeft de Bank gesteld dat zij conform haar eigen richtlijnen altijd zal toetsen of het verantwoord is dat een krediet door één kredietnemer wordt voorgezet en dat het krediet in 2008 een overstand had en eind 2008 aan een incassobureau is overgedragen.

4.6 Gezien het voorgaande is bij gebrek aan bewijs niet komen vast te staan dat Consument op enig moment uit haar hoofdelijke aansprakelijkheid op grond van de kredietovereenkomst is ontslagen. Dit brengt mee dat de vordering van Consument ook op de gronden vermeld in klachtonderdeel (b) niet kan worden toegewezen.

Slotoverwegingen

4.7 Hiervoor is geconstateerd dat de klachtonderdelen (a) en (b) niet slagen. De vordering zal daarom worden afgewezen.

4.8 Gelet op het belang van deze uitspraak voor Consument zal de Commissie op grond van artikel 5.2 van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening bepalen dat tegen deze uitspraak hoger beroep openstaat.

5. Beslissing

De Commissie:

(a) wijst de vordering af; en

(b) stelt hoger beroep open tegen deze uitspraak bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening.

In overweging 4.8 en in de beslissing is vermeld dat tegen deze uitspraak hoger beroep openstaat bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van het hoger beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/consumenten/hoe-wordt-uw-klacht-behandeld